

az ezredfordulón

6 Távfűtő Művek

**A kérdésekre válaszol:
Koncz Ferenc igazgató**

nak lehetőségét, hogy a már kiépült rendszerek közelében lévő, régi hagyományos lakóépületek milyen mértékben kapcsolhatók rá a vezetésekre. A magunk részéről kívánatosnak tartanánk egy ilyen jellegű felmérés mielőbbi elkészítését.

Hőforrások

— **Végül is: olcsó, vagy drága-e a távhőellátás?**

— Ha meggondoljuk azt, hogy az állam a hagyományos tüzelőanyagokra is jelentős dotációt fizet, akkor a távfűtés a legolcsóbb. Természetesen a lakosság jelentős kedvezményt kap, hiszen az önköltség mintegy háromszorosa annak, amit a fogyasztó fizet. Ilyen szempontból tehát feltétlenül olcsónak mondható ez a szolgáltatás. De még egyszer hangsúlyozom: igen jelentős beruházási költségek merülnek fel egy-egy távfűtési rendszer kiépítésénél, ezért nem lehet vég nélkül fejleszteni.

— **Beszélgünk ismét a jövőről. Mint tudjuk, Izlandon, Grönlandon szinte minden lakást, létesítményt hőforrások fűtenek. Azt is sokan tudják, hogy a Kárpát-medence rendkívül gazdag geotermikus energiában. A jövőben elképzelhető esetleg az is, hogy a fővárost ilyen forró vízből származó energiával fűtsék?**

— Nem valószínű. Ezekkel ezelőtt valaki beadott egy újítást, aminek az volt a lényege, hogy vezessük az Alföldön fűrt hőforrások vizét a fővárosba. Az újítási javaslatot a szakemberek megvizsgálták, s arra az eredményre jutottak, hogy a terv megvalósítása nem reális. Csak a víz továbbításához szükséges szivattyúk annyi energiát fogyasztatának, amennyi a százhalmobattal erőmű háromszorosa... Amellett ezeknek a mélyfűrésű kutaknak az energiája sem kimeríthetetlen: intenzív termelés mellett élettartamuk mintegy negyven év. A hosszú szállítás jelentős energiavesztéssel jár. Tehát, a szakemberek véleménye szerint, csak a helyszínen célszerű felhasználni. Szegeden, az Odesza városrészen fűtik is a lakásokat ily módon. Ott még megéri. Egyébként elsősorban a mezőgazdaság számára kifizetődő ezeknek a hőforrásoknak a felhasználása. Nálunk mások a nagyságrendi követelmények.

— **És a napenergia? Néhány országban már sikerrel alkalmazták fűtésre és hűtésre ezt a soha ki nem fogyó és környezetet egyáltalán nem szennyező energiaforrást.**

— Elképzelhető, hogy már az ezredfordulón a napenergiát is sikerrel alkalmazhatjuk a lakóházak fűtésénél. Egyelőre Magyarországon nincs számottevő kísérlet ilyen vonatkozásban. Ha lesz is napenergiát felhasználó távfűtés, az önmagában aligha állhat meg, hiszen éppen télen a legnagyobb a hőigény, amikor pedig lényegesen kevesebb a napsütés, mint nyáron. Természetesen a tartalékolás is megoldható, de ezzel együtt nem valószínű, hogy belátható időn belül a napenergia átvenné a hagyományos fűtőanyagok szerepét.

— **Nem is olyan régen még csak fantasztikus regényekben olvastunk arról, hogy fűtött utak, járdák, utcák teszik még kényelmesebbé a városlakók életét. Mint hallottunk róla, Budapesten is elkészültek az első, fűtött villamosjárdaszegetek. Lesznek-e fűtött utcák kétezerben?**

— Hát ez még továbbra is csak vágyálom marad... Járdaszegetek fűtése talán még megéri, de utcáké, városrészeké? Aligha. Olyan nagymennyiségű hőenergia kellene ehhez, amit aligha tudnánk nélkülözni. Svédországban, Nor-

végiában ugyan valóban vannak fűtött utak, de itt olyan olcsón termelik — vizierőművekkel — az energiát, hogy megéri a nagy forgalmú utak jégmentesítése, de utcák, városok fűtésére még ők sem pazarolják a hőenergiát.

— **Ami azt illeti, a Távfűtő Művek mégiscsak fűti a pesti utcákat...**

— Ha arra gondol, hogy a nyílászáró szerkezetek nem tökéletesek, akkor valóban így van. Nemrégiben készült egy tanulmány, amely egyebek mellett ezzel a kérdéssel is foglalkozott. A szakemberek megállapították: a jelenleg felhasznált hőmennyiség 30 százalékát lehetne megtakarítani, ha az építési technológiák tökéletesednének, javulna a szigetelés, egyáltalán: takarékosabban bánnánk a hőenergiával. Minden bizonnyal az elkövetkező években sikerül majd előbbre lépni e téren is, hisz a világpiacon egyre drágább az energia, tehát a saját zsebünkre megy a pazarlás.

Automatizálás

— **Az ezredfordulóig tehát jelentősen nő a fővárosban a távhőszolgáltatás. Lesz elég dolgozója a vállalatnak e nagy feladat elvégzésére?**

— Amikor megalakult a vállalat, összesen 68-an voltunk. Jelenlegi létszámunk kétezer. Feltétlenül további létszámnövekedéssel számolunk, annak ellenére, hogy Budapesten nem könnyű munkaerőhöz jutni. De mindenképpen szükség van a nagyfokú automatizálásra, különben képtelen lenne a vállalat már az ezredfordulón is ellátni feladatait. Olyan rendszerek kiépítésére kerül sor, amelyek a lehető legkevesebb élő munkaerőt veszik igénybe. A lehetőségek nagyok e téren, s bízunk benne, hogy a problémák nagyrészt az automatizálással sikerül megoldani. Ezzel együttjár dolgozóink mind magasabb fokú képzése is, érthető módon. Persze a karbantartás, a hálózatbővítés elképzelhetetlen lenne emberi munka nélkül. Ezeket a területeket az ezredfordulón is szükség lesz emberekre.

— **Az ezredfordulón tehát lényegesen több lesz a távhőszolgáltatásba bekapcsolt lakás. S ilyen arányban javul tovább a szolgáltatás színvonala is?**

— Biztosak vagyunk benne, hogy nem kell az ezredfordulóig várni a további színvonal-emeléssel. Az utóbbi évek tapasztalatai szerint egyre kevesebb a panasz, egyre elégedettebbek a fogyasztók, amit az is bizonyít, hogy egyre kevesebbet cikkeznek rólunk...

Bedó Sándor

(Folytatjuk)

— **Már a rómaiak is ismerték a távfűtést... Ehhez képest Budapesten nem valami régi a szolgáltatás...**

— Valóban nem. Míg a világ számos országában a távhőellátás már a harmincas években dinamikus fejlődésnek indult, Magyarországon az első jelentősebb távfűtő rendszerek csak az 50-es évek végén létesültek. Ez, természetesen — az elmúlt évtized rohamos fejlődése ellenére — mind a műszaki színvonal, mind a volumen tekintetében meghatározza a magyarországi távfűtés helyét a világban. Szinte minden, KGST-ország jelentős távfűtéssel rendelkezik, amelyre, az állami lakásépítés ütemének megfelelően, a rendkívül gyors mennyiségi fejlődés jellemző. Különösen nagy szerepe van a távhőellátásnak a Szovjetunióban, ahol ez a szolgáltatás már negyvenéves múltra tekinthet vissza. A kapitalista államok közül nagyon fejlett Európában az NSZK, Franciaország, Svédország, Dánia, Finnország, a tengeren túl pedig az USA, Kanada és Japán távfűtési színvonala. Budapesten 1960-ban alakult meg a távhőszolgáltatással foglalkozó vállalat, az első évben nem egészen 5 ezer lakást fűtöttünk. Jelenleg százharminc-egyezetet.

Kényelmes

— **A fővárosban jelenleg az összes lakásoknak mintegy egyötöde rendelkezik távhőszolgáltatással. Változik-e ez az arány az ezredfordulóig?**

— Feltétlenül. Ugyanis, a telepzerű állami lakásépítkezések zöménél ezt a fajta fűtési rendszert választják meg a jövőben is, legalább is a jelenleg érvényes koncepció értelmében. Márpedig a felépülő lakások jelentős része lakótelepen épül, részben a már meglévő kiépítéseként, részben új területeken. Hogy végül is az ezredfordulón a budapesti lakásoknak hány százalékában lesz távfűtés, az attól függ, hogy a lakásépítés üteme hogyan változik.

— **Kétségtelenül a legkényelmesebb a távfűtés. Tiszta, veszélytelen, s amellyel a környezetet sem szennyezi. De vajon azok, akik régi épületekben laknak, hozzájuthatnak-e valaha ehhez a kényelemhez?**

— Köztudott, hogy még egy jelző kívánczik a távfűtés mellé: drága. Nem is annyira az üzemeltetés, hanem inkább a megfelelő hálózat kiépítése. Éppen ezért a távhőszolgáltatás kibővítése nem megy egyik napról a másikra. Viszont feltétlenül meg kell vizsgálni an-